

men jeg tror, at det paa en sørgelig Maade vil blive frugtbart for vore kirkelige Forhold i det Hele. Man har spurgt, om der dog ikke er en Trang til at komme med Noget, som kan afhjælpe den Mangel, der i saa Henseende er tilstede, og her kom det ærede ellers saa moderate og billigtænkende Medlem for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds med visse Uttringer, som jeg egentlig ikke gjerne hørte fra hans Side, fordi de hørte til den Art Uttringer, som selvfølgelig altid kunne fremsættes med en vis Berettigelse, men som næsten altid ere ubsatte for at opfattes paa en helt anden Maade end den, hvori de idetmindste vistnok fra hans Side vare fremsatte, hvorved de komme til at fæste en høist ubillig og uretfærdig Skygge udover Mange og Meget, imod hvad der dog var den virkelige Mening. Naar der er Spørgsmaal om 1000 Mænd, som udvælges til en saa alvorlig og vanskelig Opgave som den at skulle være, ikke Tjenere for en Kommune eller en Menighed, men Lærere, Kirkens Lærere — de skulle ikke staa i Afhængighed af Menigheden, thi hvis de virkelig føle sig i Afhængighed af den, ville de ikke kunne fyldestgjøre det Kald, som skal være det Høieste for dem — er det en Selvsølge, at der, hvorledes man end indretter Fordannelsen, altid vil blive Enkelte, ja Flere, om man vil, som ikke ville fyldestgjøre de Krav, der maa stilles til dem. Det vil ikke kunne undgaaes, at der vil være Nogle, som tage det mere — det forekommer mig, at den ærede Taler brugte dette Udtryk — som et Slags Skuespil, skjøndt jeg haaber, at deres Tal er ringe, som uden at have den virkelige Følelse for dette Kald give det Udseende af, at den er tilstede hos dem. Det kan være Tilfældet maasse med Flere, at de gaa over til at blive, hvad han kaldte Materialister, det vil sige, meget materielt findede i deres hele Opfattelse af Livet. Men lader os tage en hvilken som helst Samling af Mænd; hvorledes den end er valgt, og hvorledes den end træder frem, tror jeg, man maa sige, at vi ville finde Exempler baade i den ene og i den anden Retning, som man helst maatte ønske at være fri for; det lader sig ikke undgaa. Man maa lægge Mærke til, at vi i denne

Henseende heller ikke maa betragte Menighederne selv som uden Skyld. Naar Præsterne paa enkelte Steder blive materielle, kan det være, at Skylden for en meget væsentlig Del ligger hos Menigheden. Det er ingenlunde noget Umuligt, men jeg kan tværtimod sige, at det er noget Virkeligt, thi jeg har min egen Erfaring og en fuldstændig afgjørende Erfaring for, at det kan være Tilfælde, hvori Menigheden netop vilde sætte større Pris paa, at Præsten hengiver sig til det Materielle end til det, som den maasse nødigt vil erkende som hans sande Opgave, nemlig at vise den selv, hvor dybt den er sunken ned, og at søge at reise den fra det Fald, som den har gjort. Det vilde da netop være den i høi Grad imod, om Præsten fulgte sit Kald, og dette kunde maasse strax give Anledning til en Organisation af et Parti, for at man om muligt i Tiden kunde naa de $\frac{3}{4}$, og saaledes blive af med ham; dette vilde ingenlunde høre til Umulighederne. Det har netop været Tilfældet — for ogsaa at bemærke dette — at der under de nuværende Forhold fra rette Bedkommendes Side har været gjort de alvorligste Anstrængelser for at fjerne en Præst, som bitterlig var sunken ned i den dybeste Grad af Materialisme, men at Menigheden i sin Helhed har andraget paa at beholde ham. Man maa altsaa ikke betragte denne Sag saaledes, som det ærede Medlem betragter den, efter hvad der synes at fremgaa af de Uttringer, som ere fremkomne fra hans Side; thi det er ikke blot et saadant enkelt Tilfælde, der er forekommet, men jeg kender fra min Erfaring flere slige Tilfælde, og det skulde undre mig, om de ærede Medlemmer, naar de vilde være fuldkommen oprigtige, ikke maatte erkende, at der ogsaa indenfor deres Kjendsskabskreds har været ganske lignende Forhold tilstede. — Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo (Schleppegrell) har ment, at det ikke var værd at komme ind paa hele denne Dei, fordi man havde en anden Dei, ad hvilken det Samme kunde bevirkes, tror jeg, at han deri har fuldkommen Ret, og jeg tror ligeledes, det mere og mere vil vise sig, at der ad den Dei vil kunne opnaas Alt, hvad man fornuftigvis kan vente opnaaet; thi en fuldkommen idealfuld Tilstand naa vi